

Feria tertia

tione se iniquitati pingit. statim spargitur
aqua delectationis. q̄ in ceruum cornutum
id est bestiam brutale et mente alienam cō-
mutat. p̄s. Homo cū in honore esset r̄c. cō-
patis est iumentis insipientibus. Et tunc acci-
dit q̄ canes. p̄rij id est opa in quibus delec-
tatus est. eum inuadūt. coram iudice com-
p̄bentur et eternaliter puniūt. **I**do p̄sa.
ix. In opib⁹ manuū suarū p̄p̄cedētus ē pel-
r̄c. **T**ercō in fonte iugiter emanāte inuē-
nitur cōmunitas copiosa. **E**st enim fons om-
nibus cōmunis. diuitibus. paup̄ibus et iusti-
tis se omib⁹ uolentibus bibere indifferēter
exhibet. **S**ic xp̄c iustis et peccatoribus gene-
raliter omnib⁹ clemēs inueniē. et p̄p̄ci⁹ pa-
tiens est cunctis. et nulli se subtrahit. **D**e q̄
Zacharie. xij. In die illa erit fons patens
domui dauid. et omnibus habitantibus iheru-
salem in ablutiōe peccatorum. **Q**ueriē
an deus oībus petentibus faciat misericordiam
Et uideat q̄ nō in dānatis eternali. **D**ic
dñs Bonauentura in iij. sup̄ mḡm di. xl
vi. q̄ mitigatio pene damnatorū dupliciter
pōt intelligi. **A**ut q̄m an taratōne et infli-
ctionem pene et sic absq̄ dubio est ibi mi-
tigatio et misericordia magna. quia diuina iusti-
cia nō totū exigit. p̄ eo q̄ eius pietate inter-
ueniente aliquam p̄tem pene infligendo re-
mittit. **A**lio mō pōt intelligi mitigatō post
pene taratōem et inflictōem. **E**t hoc modo
nulla cadit mitigatio a dīna misericordia. qz
extūc claudit eis dominus viscera pietatis
Item uidet q̄ puulis si baptisatis nullāz
faciat misericordiam cum eos puniat p̄ originali
eternaliter. **D**ico q̄ deus p̄ peccato originali
p̄missit. non solum inuēisse carentiā uisio-
nis diuine. sed p̄ssit om̄s aniehilare si uel-
let. **E**t ideo cū eis hoc agit misericorditer.
q̄ esse hūanum h̄sit et uiuūt sine p̄a sensus
quare merito dño dicere p̄nt illō **A**renoz
ij. Misericordia dñi qz n̄ sum⁹ p̄sumpti.

Feria tertia post Judica

Ambulabat ihe-
sus in Galilea. Non enim uole-
bat in iudea ambulare. qz que-
rebant eum iudei interficere r̄c. **J**obis vij
Philosophus sc̄do de generatōne ait.
q̄ omne tempus et uita mensurat p̄odo. i.

post Judica

numero determinato p̄ficit suam reuolutōz
sed nō eodem. quia quoddā maiori q̄dā
minori. **N**am sol certo numero et tpe plen-
det sup̄ terrā. postea abscondit se sub terrā
Sic om̄s planete. arbores et flores certo tē-
pore ostendunt ornatū suum et uirōrem. sic in
estate et uere. **I**n hyeme autē subtrahunt se
et abscondūt. **I**deo dicit **M**arcianus phi-
losophus. q̄ que sunt in tēpe. in hyeme se
nescunt. et in uere iuuenescunt. **S**ic hō p̄se-
ctus. suum uirōre sanctitatis ad t̄p̄ ostē-
dere debet. et apparere. ad temp⁹ abscondere
et fugere. **Q**uā enim putat se fructū honesta-
tis inter malos facere debet lucere corā eis
et nō discedere. sed q̄ non sperat fructū fa-
cere debet fugere. **S**ic **D**auid fugit **S**aul
ut dicit. i. regū. xxij. **E**t abscondit se in mō-
te solitudinis. **I**n p̄a. iij. di. **E**cce elon-
fugi. et māli in solitu. **S**ic etiā a p̄s ut h̄c
sc̄da cor. xi. **Q**uādo post p̄uentionē in da-
masco iudeos p̄fundeat. i. tocendo. p̄posi-
tus ciuitatis custodire fecit ciuitatē p̄ uicis
armatos ut eum caperēt et traderent iude-
is ad occidendū. **I**pse p̄ fr̄es xp̄ianos per
quandā fenestram dom⁹ adherentis muro
ciuitatis in sporta dimissus fuit et sic euasit
manus eoz. **S**ic etiā **I**hesus abscondit
se et exiit de templo. q̄ iudei tulerūt lapsi-
des ut iacerent in eum. **U**nde **augustin⁹** ait
ut alleg. vij. q. i. aduersitas. fugiat miser
christi. sicut xp̄s in egiptum fugit. **S**ic etiā
dominus ait discipulis. **S**i uos p̄secuti fu-
erint in vna ciuitate fugite in aliam. **I**p̄us
ergo sciens temp⁹ p̄ sua morte ordinatam
a deo p̄e nōdum aduēnisse. a furientibus iu-
deis p̄nc̄ discessit tocendo galileam. n̄
in iudea ambulare uoluit. quia eum quere-
bant interficere r̄c. **Q**ueritur ut p̄z pre-
latis p̄pter p̄secutiōem maloz debeat fuge-
re a manibus inimicorū **E**t uidet q̄ nō. qz
mercenarius cuius nō sunt oues p̄p̄ie q̄
nō est pastor. si uidet lupū ueniente dimit-
tit oues et fugit. sed bonus pastor dat aīaz
suam p̄ ouibus suis. **J**obanis. x. **A**d hoc
respondet **M**ar. bar. in glosa sup̄ illo r̄bo
b̄ suādū. vij. q. i. **A**dueritas. distiguit q̄d
iuris sit. duas ponendo p̄secutiōnes extrin-
secam et intrinsecam. **E**xtrinseca p̄secutio
consistit in manifestis inimicitijs ecclesie.

Intrinfeca in eis qui nō sunt adhuc p̄fici.
 In exteriori p̄secutōe distinguit aut solus
 platus querit aut totus clerus. si solus pla-
 tus aut eo recedente tuta est salus ecclesie
 ⁊ tunc fugiet. Et hoc p̄bat exemplo christi
 ⁊ Pauli. ⁊ tribus autoritatib⁹ augustini do-
 mini et dauid. Si nō ē tuta. tūc ponat aiaz
 suaz p̄ ouibus suis ⁊ hostibus se opponat
 et ex aduerso ostendat. Et aduerso enī ostē-
 dere est vt habet. xliij. di. si rector. p̄ defen-
 sione gregis. voce libera huius mūdi pote-
 statibus contraire ⁊ in die dñi in plio stare
 ⁊ pranis detractoribus ex iusticie amore re-
 sistere. Sed de quibusdā p̄querit dñs
 p̄ Bezbielem dicens. nō ascendistis ex ad-
 uerso neq; appolulistis vos muz p̄ domo is-
 rael. vt starens in plio in die domini. Si
 autē als potest consuli ecclie. totus clerus
 fugiat cum plato. si non p̄t. remaneāt cum
 plato vel omnes vel quidā ex eis. Circa in-
 trinfecam etiā distinguit aut oēs sunt mali
 aut quidam. Si boni sūt p̄mixti malis. eos
 non deserat. Aug⁹. Tu bonus tolera malū
 Nam ⁊ xps iudam cū sciret furem esse tole-
 rauit. ad predicandū misit. etq; cū alijs eu-
 caristiam tradidit. Si autē omnes mali sūt.
 aut spes ē de correctōe aut non. Si est nō
 sunt deserendi. si nō est spes. tūc sunt deserē-
 di etiam corpe. ne et illoꝝ nequicia semper
 in deterius p̄ficiat. et iusti quideꝝ fructum
 amittant. quem de alioꝝ p̄fectu possent in-
 uenire. Sic bñs benedictus deseruisse legi-
 tur. quos in necē suam vnanimiter viderat
 p̄spirasse. Hinc etiā b. Greg. petro dyaco-
 no interrogati. an liceat plato gregē sel su-
 scepnū deserere. i scdo libro dyalogoz rñ
 ter di. Ibi adunati equanimiter portandi
 sunt mali. vbi inueniuntur aliqui quib⁹ ad-
 iuuant boni. Nam vbi oīno fructus de bo-
 nis deest. sit etiā aliqui de malis labor sup-
 uacu⁹. maxime si e vicino cause suppetant
 que fructū deo valeant ferre melioꝝ. Et se-
 quit̄. Nunq̄ paulū mortē dicim⁹ timuisse
 quā seipm̄ p̄ ihesu amore testat̄ appetere.
 Sed cum in eodē loco minoꝝ fructum ad-
 esse conspiceret. ⁊ grauē laborem ad laboꝝ
 se alibi cum fructu suauit. Fortis em̄ pre-
 liator dei teneri intra claustra noluit. certa-
 minis campum quesituit. p̄ hoc patet quid

sit respondendū ad questionē rē. Quā-
 tum nunc ad lēalem p̄nuatiōz euangelij
 hui⁹ victim fuit quomō principes iudeoz
 contra iustū ministros mittēdo. abusi sunt
 sua potestate. hodie p̄ditur potestatē fuge-
 re dominoꝝ potestans piclositate. Et q̄m̄
 ad hoc sunt tres p̄tes huius euāgelij.
 In prima notat̄ xpi exemplaris trāsmutatō
 ibi. ambulabat ihesus.
 In scda festiuitatis rōnabilis celebratio.
 ibi. Erat autem
 In tertia ppli detestabilis detractio ibi. et
 murmur multas.

Quātum ad primā

partem est notādum. q̄ iudea erat. puincia
 notabilior totius regni. Galilea vō fuit p̄-
 uincia minus notabilis et multū distans a
 iherusalem. Dimissa ergo maiori ⁊ notabi-
 liori puincia. pegrinabatur per prouinciaz
 galilee. vt ostenderet in loco humilitatis ma-
 gis fore bitandū. q̄ in loco honoris ⁊ am-
 bitōis rē. Moraliter. in illa pte instui-
 mur honores et ambitōes huius mōdi fuge-
 re. Nam sicut hō debilis capitis et vertigio
 si. non alta debet scandere si cupit persistere
 et nō damnose cadere. sic qui fragilis ē na-
 ture. si debet ambire statū honoris. ne alte
 ascendendo ⁊ deficiendo hic in confusiōez
 ⁊ post. p̄fundius in infernū ⁊ damnabilius
 ruat. vnde claudianus de peni. di. iij. quid
 ergo in glo. Maligni tollunt in altum vt
 lapsu grauiori ruant. Et. i. q. i. principatus
 habet. Principatus queꝝ aut leditio extor-
 sit. aut ambitio occupauit. etiam si moribus
 nō offendit. ip̄sus tamē vicij sui est perni-
 ciosus exemplo. et difficile est. vt bono pa-
 gantur exitu que malo sunt inchoata princi-
 pio. Nōne lucifer se astra celi ascēdere volu-
 it et in p̄fundum cecidit abissi. Adam vō pa-
 diso. Habuctoꝝ. de regno. Qui ergo dili-
 gēter p̄siderat honoris piculū. p̄cul fugit.
 nec sibi adoptat honoris statum. Qui er-
 go sine damno anime sue p̄esse voluerit.

Ad se recte viuat.

Subditos bene regat.

Bona concessa iuste expendat.

Primo enī supiores in honore constituti
 debent esse lumiosi vita ⁊ doctrina. Dat. p̄

Hic luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona. Nam sicut videmus quando candela munda fulget et ardet delectabilis est et utilis, tenebras fugat et totum medium illustrat. Sed quando exanguitur post se intolerabile relinquit fetorem in locum circumstantem qui multum nocet. Vnde philosophus, v. de animalibus, dicit quod ille fetor valde nociuus est mulieri pregnanti. Quod si vehemens fuerit, facit abortire et occidit fructum. Isti modo est de quolibet viro ecclesiastico, qui quasi candela ardens et lucens in ecclesia constituitur super candelabrum ut luceat omnibus per claritatem vite, et exemplo bone fame, et quod diu sic lucet utilis et delectabilis est omni videnti. Si autem exinguitur vento temptatoris, et committit aliquod peccatum publicum, statim relinquit circa se locum tenebrosum, et fetere incipit per infamiam et famam bonorum conceptuum ab alijs occidit. **¶** Et si simplices et deuotos preceptis variarum virtutum faciat percipere, et operum actione parere, et exemplaria relucencia virtutum ante oculos eorum instar iacob debet proponere. Nam ut dicitur **Genes. xxx.** Cum iacob socero suo seruisset aliquibus annis pro Rachel et bene ei successisset propter eum, petiuit pro mercede ut curras oues varias leparum et sparso vellere, et quod cumque varium rufum et maculosum esset, pro mercede ei darentur quod Laban gratiam accepit. Colleus ergo iacob virgas populeas virides et amygdalinas, et ex platani et ex parte decorticauit eas, de cortice corticibus, in his que expoliata fuerant candorem apparuit. Illa vero que integra fuerant, viridia permanserunt, atque in hunc modum factus est color varium posuitque eas in canalibus, ubi effundebatur aqua ut dum venissent greges ad bibendum ante oculos haberent virgas, et in aspectu earum perciperent factumque est ut in ipso calore cois oues intuerent virgas et parerent maculosas, et varias et diuerso colore resperfas. Sic ditatus est ultra modum. Laban tympu gerit dei, qui est dominus vniuersę terre, cui iacob, scilicet superior fuit dicitur, pro Rachel vita eterna, hic si dominus fuit in sanctitate et iusticia dicitur deum in animabus subditorum. Debent ergo talis ut pro mercede vitam habeat sempiternam, dum oues id est simplices sunt, in ca-

lore caritatis et fortitudinis, virgas varias id est diuersas virtutes et exempla honestatis ad eorum aspectum ponere, ut aqua deuotionis fluat super eas, ad quarum aspectum oues varias fetus et conceptus suscipiunt, sancta desideria recta prosequuntur, et bonorum operum fetus multiplicat. Sed vere hodie qui coram alijs lucere debent ut sol firmamenti virtutibus fulgent nequitijs quasi sacculus cilicinus. Quod peruenit dominus per Iobele Sol et luna tenebrati sunt et stelle retraxerunt lumen suum, id est superiores, tam in statu spirituali quam in seculari, etiam inferiores retraxerunt lumen honestatis et malicijs fornicationum, auariciarum, et huiusmodi, obtenebrati sunt. Quare Baruch, vi. Nisi aliquis extiterit rubiginem non fulgebunt. Et propositum qui extiterit rubiginem peccatorum fulgebunt in conspectu dei etc. **¶** Sed querit an desiderans dignitatem damnetur. Et videtur quod sic. Chriostimus, xl. di. c. multi. Quicumque desiderat primatum in terra etc. Quid enim paradiso iocundius, quid celo securius, vbi, scilicet, fuit magna gloria, et tamen ex paradiso homo, et ex celo angelus peccando pro ambitionem cecidit. Quod quidam clareuallensis monachus Gotfridus nomine considerauit, qui cum esset electus in episcopum Tornacensem, et ab Eugenio papa et ab abbate suo bene cohereret, onus illud subire episcopatus, procidit ad pedes abbatum et clericorum in modum crucis qui eum elegerant etc. Monachus fugitiuus hinc effugit potero esse, episcopus vero nunquam, cui postea in extremis laboranti quidam monachus eius carum assistens supplicauit, ut salua voluntate dei post mortem statum eius renunciatet ei. Cui oranti pro mortem coram altari apparuit dicens bene sibi esse sed a sancta trinitate reuelatum, quod si fuisset pro nomine in episcopum fuisset damnatus. Ergo in oppositum. Augustinus, viij. q. i. qui episcopatum id est episcopatum pesse desiderat, bonum opus desiderat. Dico quod qui desiderat tantum ut possit pesse et non prodesse operum damnosum desiderat. Qui autem desiderat ut possit prodesse et prodesse bonum opus desiderat. **¶** Secundo debent subditos bene regere quod malicia subdito peruenit, pro magna parte in caput superiorum. Sapientia, iij. Ex iniquis omnes filij qui nascuntur, testes sunt nequicie

aduersus pntes interrogatōe sua tā p̄z q̄z fi
 lioz. i. supioz 7 inferioz 7 iō aug⁹. notabilē.
 n̄ solū platos ecclie. s̄ etiā laicos admonet
 p̄mo se curā b̄te de subiectis 7 bone volū
 tatē d. In domo tua a mimo vsq; ad mariz
 amorē 7 dulcedinē regni celestis. amaritu
 dinē 7 timorē gebēne annūcies. 7 de coz sa
 lute solicite cura nil dubitās q̄ de oib; tibi
 subiectis i domo tua rōnē d̄no reddas. hec
 aug⁹. vñ **Gen. i.** d̄z supiozib; d̄nami pisci
 bus maris 7 volatilib; celi 7 bestijs terre oī
 q; repūli q̄ mouēt sē terrā. **Disces** maris
 sūt lasciuī carnales. qui iu voluptatib; mū
 di solēt natate. **Volantia** celi sunt supbi 7
 ambiciosi alte volātes 7 alios despicientes
Bestie terre auari 7 pecuniosi qui viuūt ex
 rapinis. vsuris et h̄mōi fraudulentijs. **He**
ptilia lubrici 7 luxuriosi. q̄s om̄es supioz te
 net̄ d̄ p̄missis corrigere. 7 fm̄ sanctōnes ec
 cleſie ad v̄tutes reducere. **H̄z** q; **platus**
 vel supioz q̄nq; iſufficiēs inuēt. aut iuuet̄
 te aut inexpiētia. 7 h̄mōi regendi subditos
 iō p̄tingit eū pl̄ d̄struere q̄ p̄struet. auerte
 q̄ p̄uertē. vñ d̄ ill̄ fit sic accidit p̄xtoni fi
 lio sol. de q̄ fabulose narrat ouidi⁹. li. ij. me
 tha. q̄ p̄xton fili⁹ sol. vidēs curz p̄ris sui
 auro 7 argēto. smaragdīs. 7 gēmis tūlārē
 ip̄i⁹ eē auriga voluit. 7 ei⁹ regimē p̄cupiuit
Qui p̄ cū infinita p̄poneret picula 7 eius p̄
 s̄p̄tōez argueret. ip̄m ab inceptis retrahere
 nequiuīt. **Capiti** ergo ei⁹ radios suos ip̄o
 fuit curz 7 equos flāmigeros sibi tradidit.
 habenas sibi in manu tenēdas tribuit. et q̄
 radios p̄ m̄dm̄ deferat. 7 diē faciat 7 q̄ mū
 dū illūinet diligēt̄ informauit. **Dās** sibi
 tria singularia docuim̄ta fuāda. **Pr̄io** q̄ p̄
 ceret sumul. et q̄ eq̄s ite volūtarios nō p̄
 geret quodq; mō. **Sec̄do** q̄ habenas eq̄z so
 licite i māu sua teneret. 7 d̄ firmassimū p̄gerz
 nec eq̄s vbi vellent discurrere dimitteret.
Tercio q̄ in medio se teneret. 7 q̄ nec ad si
 nistrā nec ad dextram declinaret 7 q̄ nec ni
 mis alte nec nimis basse incederet. **Iuuet̄**
 ergo officiū qd̄ mortalem n̄ decebat h̄oim̄
 gaudēs accepit. **Et** cū curz 7 eq̄s regere ne
 sciret. ruptis habenis p̄prio lumie qd̄ fere
 bat cecatus. ip̄os vndiq; p̄mittēs currere
 ita actū ē q̄ quasi totus m̄d⁹ fuit p̄p̄ malū
 suum regimē inflāmat̄. **Arbores** mōtes

combusti. fontes flumina exiccati. ip̄m etiā
 mare crematū celū 7 stelle inflāmate 7 terra
 igne est adusta. **Q̄n** em̄ basse descendebat
 terrestria cremabatur. q̄n nimis alte ad cele
 stia **Libia** fuit siccata b̄noze 7 sabulosa effe
 cta. tūc ppli ethiopicē p̄petna nigredine sunt
 fulcati. **H̄is** igit sic actis. terra que tot gra
 uabat in cendijs. p̄questa ē ioui. d̄ isto insi
 piētē auriga. 7 iupiter misit flūma sua 7 eq̄s
 curz et aurigā precipitauit in mare. 7 sic cel
 santib; ignib; p̄bustum similit̄ repauit. **Ca**
 rissimi. **Ille** sol significat x̄pm solē iusticie.
 p̄xton filius su⁹. quēlibet plātū vel supiozē
 p̄ma **Johānis. iij.** **Videte** qualē gratiā de
 dit nobis deus vt filij dei nominemur. su⁹
 currus significat officiū p̄latiōis dignita
 tis. quod licet intera⁹ infinitis occupatōni
 bus et periculis sit plenum. quia tñ exteri⁹
 glorioz et lucratiuū splendet. quilibz ha
 bere et regere sufficiens 7 iſufficiēs p̄sū
 mit. **Attendat** ergo b̄n̄ regere volēs tria
Pr̄mo q̄ ip̄e parcat stimulis. id ē q̄ nō sit
 vindicatiuus 7 punitiuus. et q̄ equos id ē
 subditos volūtarios immoderate n̄ punit
 necq; pungat. qz scz immoderata austeritas
 et correctio summe rephendit̄ in platis et
 supiozib; 7 iō rex apū d̄z carere aculeo.
Q̄n bugo. **Mobile** gen⁹ vindicte est igno
 scere. et **Gen. in. ij. li. d̄ clementia.** **Clemē**
tia pietatis i suos. gladius ē in hostes. **De**
 cūdo necesse ē. q̄ rigide teneat habenas. i.
 obſuantia regularis discipline q̄ cū lozis
 iusticie equoz. i. subditoz lasciuā p̄p̄scat
Q̄n eccl̄. xxiiij. **Fugum** et loz curuant col
 lum duz. **Tercio** q̄ ip̄e in medio se teneat
 id est q̄ fuet mediū equitatis et iusticie et
 veritatis. tempantiā pariter mediocritatis
 7 q̄ limites debitos nō transcēdat p̄ odiū
 vel fauorem. et q̄ necq; ad dexteraz indebi
 te p̄ acceptōnē 7 fauorē p̄mouēdo. 7 q̄ ne
 q; ad sinistra⁹ podium detrahendo vel gra
 uando aliquatē se trāfferat. q̄ q; etiā nimis
 alte nō ascendat p̄ supbiā 7 elatōnē. q̄ 7 ni
 mis basse n̄ descedat p̄ sue autoritatē deiec
 tionē mediū at̄ tenuere b̄ri. **Q̄n** d̄ luc. xiiij.
 ego i medio v̄m sū. 7 ysa. xxx. hec ē via abu
 late in ea. n̄ d̄clinētis necq; ad dexterā necq;
 ad sinistra⁹. **H̄z** certe q̄n iſipiēs 7 leuis regit
 statū ecclie leu reipub. p̄mittit̄ m̄ta mala.

Quare eccl̄s. x. d̄. De terre e' rex puer est.
.i. regens insipies et lasciu' et instabil. Nam
equi ei' carnales familiarij. p̄siliarij. baliui.
qui flāmigeri dicūt. flāmas auaricie et rapine
sp̄spirāt. Et iō si a tali insipienti auriga. i.
supiore n̄ refrenēt. nec eoz iusticie et iper'
cōhibeāt. s̄ ruptis statutoz batenis p̄ libi
to currere. malū facere et subditos ledere p̄
mittant. totus mōdus. i. oēs hoies indr̄iter
inflāmant. et rapinis et exactōibz p̄grauan
tur. ab eis em̄ ledunt et p̄burunt montes
.i. vici alij et nobiles. terra. i. infimi et paupe
res. fontes. i. misericordes. mare. i. amari et
religiosi. flumina. i. diuites et deliciosi. celum
et stelle sancti et illūinosi. nec ē qui enadat
maliciā eoz qz oēm sexū et p̄ditōem grauāt
nim̄tur. Dan. xi. Nec quēqz deoz verebit.
sed aduersus vniuersa p̄surget. Et breuit'
p̄ eo qd nō tenēt mediū. nūc nimis alte vo
lāt p̄ supbiā. sic altos et celestes homies le
dūt. nūc nimis basse p̄ auariciā. et sic solent
inferiores rapinis et iurijs afficere. Hinc ē
q' aliqz qui p̄us erāt humorosi diuicijs ad
brenas steriles paupertatis deducūt. tollē
to hūorē sue t̄pal facultatis. sic lybiā. alios
p̄ tristitiā pallore et nigredie fuscāt. sic ethi
opiā. alios fugere d̄ patria faciūt. et n̄ est q'
abscondat se a calore ei'. vt di. ps. Qui d̄
ergo istis accidat sepe. audiatis. Jupiter. i.
deus mittit in tales aurigas. i. iniqz p̄latos
iudices et tyrānos fulmē sue sentētie. et ipos
vna cū curru. i. statu et eminētia et glā et eqs
suis. i. malis familiaribz et baliuis in mare
id ē amaritudinē ifernalē. p̄cipitat et p̄ster
nit. et eos enā qñqz t̄paliter p̄ ifortūia ama
rificat et p̄fundit. Cātem' ei dño gl̄ose. cur
rus pharadis et exercitū ei' p̄iecit in mare.
Exo. xv. **T**ercio dēnt bona t̄plia eis con
cessa iuste expendere. Nam p̄lati et supior. ē
sp̄ialis senescalc' xpi. q' de p̄monio cruci
fixi et bōis eccl̄ie paupes sustētare tenet. vñ
Bern. li. ix. c. v. Res pauper' n̄ paupibus
dare pat̄ sacrilegij crimē eē dinoscit. Hanc
p̄monia sūt paupm facultates eccl̄iaz. et sa
cilega eis crudelitate surripit. quid qd sibi
m̄stri et disp̄satores vltra victū accipiunt
Et ca. iij. dic̄ sic. Dignū ē vt q' altari d̄fuit
d̄altari viuat. viuat inqz d̄ altari. et. xij. q. ij
ca. caritatē. Dñficiū dat. p̄pter officium vt

nō supbiat n̄ luxuriēt. n̄ d̄itet. n̄ i clericam
diues ex paupe fiat. n̄ ex ignobili gloriol'.
nō sibi de bonis eccl̄ie ampla palacia fabricz
nō loculos de in' d̄ p̄greget. n̄ in vaitate vel
supfluitate d̄sgreget. n̄ extollat de faculta
tibz eccl̄ie. p̄ sanguineos suos. aut nepotes.
nec filias ditiori nupti tradat. **C**ōcedim'
igit' tibi vt si bñ d̄fuit altari. vt de altari
viuas. hoc bern. figurat ille senescalcus xpi
hodie p̄ āgelū qui thobīā iuniorē duxit i re
gionē medoz et instruxit quō sibi vxorē copu
lare deberet et sanū reduxit. Cui thobias re
gratiādo dixit. Si meipm suū tradā tibi. n̄
ero p̄dign' mentis tuis. Sic certe p̄lat' d̄
ducere sua. p̄uidētia subditos p̄ viā eq̄tat'
et iusticie ad ciuitatē lenctē. **S**ubditū vñ
tenent' ei exhibere tuerentia honozē et retri
butōem. q' retributō p̄marie stat in fideli p̄
solutōe deciaz. q' ex iure q̄libet laic' dare te
net. vt h̄ de dec̄s. ca. a nobis. Quas si fr̄
liter p̄soluit tanto magis abūdat. **A**ugusti'
xvi. q. vij. **M**aiores n̄i idō copijs oibz ab
undabāt. qz decimas deo dabant. et cesari
censum. **N**oto aut̄ discessit deuotio dei. ac
cessit inductio fisci. **N**olumus cum deo par
tici decimas. mō aut̄ tollitur totum. hoc tol
lit fiscus quod nō accipit xps. **D**e illa retri
butione debiti gloriabat' quasi ex singulari
bono phariseus in templo di. **D**ecimas de
oim que possideo. **L**u. xvij. **D**e illo aut̄ ho
die. pauci gloriari p̄nt xp̄iani. vmo nec vni
qz p̄sentent. licz sit maximū pctm̄ mortale et
sacrilegiū cū eccl̄ie subtrahāt tē suam etc.

Secūda pars in qua

notat' festiuitatis etc. **H**ic quo sciēdū q' im
minente die festi iudeoz. scz scenophegie.
vel tabernaculoz. qd̄ dicit' a scenos. quod
est vmbraclū et phagin qd̄ est comedere
quia tūc iudei septē diebus comedebāt in
vmbraclis. in memoriā q' post exitū ipoz
de egipto in heremo in vmbraclis recrea
bant. **I**n illo festo tabernaculoz fr̄es christi
scz quidā p̄sanguinei eius. n̄ illi qui iaz ad
apostolati erant vocati. s̄ alij q' xpm̄ in cor
de suo ad huc de amore glorie inculabant.
et ergo tanqz volentes christū gloriā re
portare hūanā ex suis factis dixerūt ad eum
Transeas hinc Galilea et vade in iudeā

in iherosolimam que est metropolis iudee. q. d. Tu
 signa facis et pauci vident ea. transeas et
 ego ad urbem regiarum ubi plures conveniunt. ut ab
 eis videaris et lauderis et ut discipuli tui non
 sequeantur te. sed verba et iudei qui iam sunt iheroso-
 lymis credant. et sic visis tuis operibus possis ab
 eis honorari. Nemo enim querit in palatio esse
 .s. apparere coram populo. et in occulto operari. sed
 operatur ut palam et aperte operetur. ut sic publice
 gloriam accipiat. et si hoc facis manifestas te ip-
 sum mundo. Et quia isti cognati christi. christo quasi
 mundano homini gloriari cupienti alloquebantur.
 Iohannes evangelista dicit quod fratres isti non credebant
 in christum. quia suspicabantur miracula sua non esse
 vera. christus autem suggerentibus vanam gloriam eos
 reprehendendo dicit. Non propter meum. id est. propter glori-
 am meam. notandum adve-
 nit quod post resurrectionem suam fuit gloria sua mani-
 festanda. tempus autem verum. id est. inanis glorie
 quod queritis spiritus est pamm. id est. pennis in hoc modo
 Et quia ego gloriam talem mundi non quero. sed
 paterno et redarguo. id est. mundus me odit quia
 ostendo quod eius opera mala sunt. mundus autem vos
 non odit. quia gloriam mundi ut alij mundani que-
 ritis. Et ideo quia cupidus apparere gloriose secundum
 mundum. ascendite ad diem. id est. primum festi. in
 qua in tabernaculis suis iudei epulis. et so-
 lacijs vacabant. Et ideo dicit ascendite. id est. id
 quod inuitet eos ad talia. sed ostendit quod talia que-
 rebant. Ego autem non ascendam. id est. ad primum huius
 diem ad quem vos ascendetis. et ea intentione
 qua vos. id est. propter vanitatem. Christus autem ascendit
 in medio festi. id est. quarta die. id est. quando iudeorum
 corda a crapulis et vanitate sunt separata
 et ad doctrinam magis apta. etc. **¶** Moraliter
 per fratres istos christum conantes per applausum ad
 vanam inducere gloriam. ostendentes se discipulos
 eius esse et credere in eum exteri. licet inte-
 rius aliud crederent et essent. designantur me-
 daces et homines mundi fallaces. homines et factis circu-
 venientes. primum per mendacia qui extra
 verum ostendunt. in corde ab intra tamen aliud pre-
 tendunt. sicut hi qui se ingerunt insignijs mi-
 litarum mendaciter. qui tamen milites non sunt
 graviter sunt puniendi. per qualitate commissi facti
 ut habet. ff. ad legem corneliam. de falsis. l. eos
 qui. §. si. sic etiam mendaces qui exteri videntur
 insignijs dei. sed veritatis. quorum tamen
 corda vera non pretendunt. sunt digni morte

eterna. Quare psalmista dicit ad deum con-
 tra tales. Perdes omnes qui loquuntur menda-
 cium. Unde augustinus. et allegatur xii. q. ij.
¶ Primum mentis qui illud quod animo sen-
 tit loquitur. sine dicendo verum sine falsum. vo-
 luntate fallendi. **¶** Ventri enim secundum ethimol-
 nomis. est contra mentem ire quod fit secundum gloriam
¶ Quando aliquid dicitur vel facit contra illud
 quod est in conscientia. **¶** Hoc autem ut dicit be-
 atus Augustinus potest fieri tripliciter. videlicet.
¶ Perniciose et vanabiliter.
¶ Officiose et utiliter.
¶ Focose et socialiter.
¶ Primum modo mendacium est multum damnosum
 quia mortale peccatum. cum sit contra deum et primum
 Et hoc committitur quando quis damnificando pri-
 mum in rebus temporalibus false loquitur. iurat vel
 testificatur. quod hodie valde commune negotia-
 toribus est in venditionibus et emptionibus.
¶ In quibus mendacis iuramentis. fallacis res
 vendunt. et primum graviter decipiunt huius em-
 ptores et venditores et qualescumque alij nego-
 ciatores qui causa decipiendi iurant. aut falsum
 dicunt. vel piuratur scienter. mortaliter peccant
 secundum Haymudum. et tenentur ad restitutionem
¶ Peccant etiam in isto mendacio falsi testes
 et graviter. quia quod testificantur falsum scienter
 peccant contra deum quem continent. et iudicem quem deci-
 pit. et innocentem quem ledit. secundum Iherosolimam. de iu-
 ramento bono. l. iij. Est enim lingua hominis mendacis et
 falsi testis mortifera. sic lingua aspidis et dra-
 conis. dicitur in Avicenna. l. i. de venenosis animalibus
 quod quedam animalia habent linguas mortiferas. pro-
 pter malitiam et venenositatem humoris in eis
 dominantis. sic lingua serpentis. draconis et rab-
 bidi canis. cuius morsus est summe veneno-
 sus. lingua autem aspidis quibus in corpore viventi-
 bus spiritus plena sit veneno mortifero. sepa-
 rata tamen a corpore et desiccata. venenum si prius fue-
 rit perdit. Quia in presentia veneni sudore prepuer-
 psuevit. unde talis lingua vultu et proficua inter the-
 sauros regios reputatur. Sic ad propositum lin-
 gua mendax testis falsi. propter mortiferam mali-
 ciam in ea latentem et dominantem plures inficit. mor-
 det. et occidit. **¶** Hec enim maledicta lingua. in-
 strumentum dyaboli. gladius iniquitatis. huius
 venenum aspidum insanabile. si per iudicem
 iusta pena extraheretur et amputaretur a vi-
 vente teste. et adustione exiccaretur. propter

fuerit interficite illum. si femina reſeruate.
Limuerunt autem obſtetrices deum & non fecerunt iuxta preceptum regis egypti. ſed preſuabant marces. **Q**uibus accerſius ad ſe rex ait. **Q**uidnam eſt hoc quod facere voluſtis. ut pueros reſeruatis. **Q**ue rſpōdit. **N**on ſunt hebreæ ſicut egyptie mulieres. **I**pe obſtetricum diuinitatem ſciam & propter quod veniam pario. **E**rgo deus fecit obſtetricibus iſtis. & edificauit illis domos. **S**uper quod dicit ſcitus **1. 10. 2.** obſtetrices ſupradictæ ſi fuerint remuneratæ pro mēdacio. ſed pro timore dei & beniuolentia ex quo preceſſit mēdaciū illud. **S**ic etiam mentiebat officioſe paſtor ouium. quē dyoſcorus pater ſcitus **Barbare** interrogans ſi filiā eius uiderit. uolens barbarā ſaluare. eā uidiſſe negauit. ſic etiam mentiebat pipin⁹ pueri matri ſue. reſuſcens reuelare ſecretū ſenatus urbis romæ. **D**e quod recitat **Yacobi⁹** in li. 8. ſaturnalib⁹. quod hic puer more romanorum cum pater quōdam intrauit ſenatū ſapientium romanorum. ubi ſecretiſſimū bitum eſt proſiliū quod nulli ſub pena capitis licebat reuelare. **C**umq; domum rediſſet puer. & mēnterrogaffet de mora patris. et quid in proſilio tractatum foret & minis eū impelleret ad dicendū puer feſtin⁹ proſilij mēdaciū dixit. ut penam effugeret. & ne ſecretū reuelaret. dixit mēnti. actū eſt in ſenatū utrum meli⁹ ſit quod uir duas habeat uxores. an quod plures uiris una tantū ſit nupta. **I**lla autē hoc audiēs. ſtatim reuoluit alijs matronis. que ſequenti die ad ſenatū confluunt. orantes ut una potius duobus nupta foret. quod uni uiro due. ſenatus quod hoc eſſe mirabat & repta ueritate puerum mēdabat et excluſis alijs pueris. eum poſtea ad proſiliū ſpſuſcepit. **Q**ueritur utrum omne mēdaciū ſit mortale peccatū. **R**ſpōdit **Alex. 1. ſu.** **Q**uidam aliqđ eſt mortale. aliqđ ueniale **M**ēdaciū eſt mortale peccatū. dupliciter potest intelligi. ſcilicet aut per ſe rōne ſue ſpſei. aut per accidēs ſcilicet rōne alie circumſtantię. **P**rimo modo illud mēdaciū eſt peccatū mortale. quod eſt ſpſuſ contra caritatē dei ut eſt mēdaciū in doctrina religioſis. & mēdaciū quod eſt in nocumētum proximi. ſiue proſit alicui alij ſeu nulli. **E**t ſic tres ſunt ſpſes que continentur ſub mēdacio pſuicioſo. que ſunt peccatū mortalia ſpſuſ ſpſei. **P**rima. ſcilicet mēdaciū in doctrina

religionis. **E**t ſcđm **Alex. in ij. ſuo.** **R**eligio ſumit hic pſu uniter ſpſu quod nos religat ad tenēdū. nō tñm ea que ſunt circa fidē. ſed etiam ea que ſunt circa mores bonos. **I**n his eſt duobus conſiſtit ſumma xpſiane religionis pſeſcno. **P**ecca ut aliqđ ledat iniuſte. quod. ſ. eſt tale quod nulli prodeſt & alicui obdeſt. ut mēdaciū detractionis et falli teſtis in cauſa criminali. **T**ercia quod uni prodeſt & alteri obdeſt. ut teſtimoniū in cauſa pecuniaria. & de hmoi intelligitur illud ps. **H**erdes omnis qui loquitur mendaciū. **E**t illud **Sapie. 1.** **P**ſ quod mentitur occidit animā. **I**llud autē mendaciū quod ſpſu ſuam ſpſe nō eſt contra caritatē non eſt peccatū mortale. ſed ueniale ut mēdaciū in quo nō ſup ſed infra deum intēditur aliqua leuis delectatō uel etiam uoluntas proximi. et hoc mēdaciū continet duas differentias. ſcilicet quod ſit ſola mēdaciū fallendū libidine. ut cum quis delectatur in aſtutia mēdaciū proponendi. uel quod ſit placendi cupiditate ut mēdaciū adulationis. **E**t mēdaciū officioſum continet etiam tres ſpſes ſcilicet quod nulli obdeſt et alicui prodeſt. ſ. ne ſibi pecunia auferatur uel quod uni obdeſt & alicui prodeſt. ſ. ut mortē euadat. uel quod nulli obdeſt & ad hoc prodeſt ut caſtitas nō uiolet. **H**ec ſunt mortalia ſpſu ſuam ſpſem. ſed uenialia. **U**nde **auguſtin⁹** ſup illud **psalmiſte.** **H**erdes omnis qui loquitur mendaciū. **D**uo ſunt inquit genera mēdaciōrum in quibus non eſt magna culpa. ſed non ſunt ſine culpa. ſ. cum aut iocam⁹. aut primo pſulendo mēntur. **P**ecca ſcilicet modo per accidēs etiam mēdaciū iocolum & officioſum potest eſſe mortale **E**t hoc contingere potest quadrupliciter. **P**rimo rōne nocumētum. ut cum mēdaciū uideret probabiliſter ex ſuo mēdaciō alicui imminere aliqđ notabile nocumētum. licet illud mēdaciū non eſſet ad hoc ordinatum. **A**lio modo rōne nimie libidis ſiue pſplacētię. ſiue delectatōis quod contingit in mēdaciō iocoſo. puta ſpſu **Ray.** **C**um aliqđ ſuā uel alteri⁹ pſplacētiā ſeu delectatōem in ſuo mēdaciō dilectioni dei & mandatorum eius proponeret. tunc in tali mēdaciō mortaliter peccaret. **U**nde **Auguſtin⁹.** **N**ullum peccatū adeo eſt ueniale. quod non fiat criminale dum placet. **H**ec eſt ſi delectatio illa eſſet ſub deo

Tercio rōne p̄temptus quis mortale peccat. etiā i mēdacō iocoso vt cū qs p̄ indif ferenti ⁊ p̄ nibilo habet dicere pro tota die mēdacia iocosa quali vera sint. sicut faciūt mimi et ioculatores et siles s̄m. **H**ostiensis. Secus est de alijs quibus hoc rō accidit forte vel ex euentu. **Q**uarto rōne scandali. Scandalū aut̄ ex multis caus̄ p̄tingere p̄t ⁊ p̄tingit frequēter rōne circūstāte p̄sone. vt cū mentiēs est p̄fectus. ⁊ q̄ ad vite statū et q̄ ad reputatōez boīm. **I**n tali em̄ si p̄scia sibi dicet. p̄babit q̄ ex suo mēdacio sequatur scandalū. mēdaciū est p̄ctm̄ mortale. se cus est si sit p̄fectus. n̄ tñ in opinione boīm licet em̄ in tali sit grau⁹ p̄ctm̄ q̄ in boie im p̄fecto. nō tñ est mortale qz si subiacet scan dalo. **E**t sic intelligi p̄t qd̄ dicit aug⁹. s̄ illō p̄s. p̄des oēs qui loquūt mēdaciū. **S**i qs inquit nō vult boiem p̄dere ad mortē. vtz taceat sed falsum n̄ dicat ne p̄ corpe alteri⁹ animā suā occidat. **Q**uerit̄ an liceat alicui mētiri p̄ p̄uāda alteri⁹ vita. **N**̄ det̄ p̄ petrus q̄ non. nec enā im p̄fecto. **L**ic̄ em̄ im p̄fecto veritatē celare sed nō falsitatē di cere. s̄m **A**ug⁹. **I**m p̄fectus ergo de quesito ad mortē dz celare veritatē. s̄. sophistice vel figuratiue querētes deludendo v̄l oīno ta cendo. vel exp̄sse se si indicant̄ asserēdo. s̄z nō dz falsuz dicere. **S**ic abrahā vt dz ge nes̄. xij. ⁊ xx. fecit di. **S**ara vxor sua esset soror sua qz vt dicit aug⁹. in q̄sti. sup̄ gen̄. lxx. dicens. voluit veritatē celare n̄ mēdaciū dice re. **S**oror em̄ sua dicebat̄. qz filia p̄ris eius erat. **Q**uā ip̄e dixit gen̄. xx. **E**tere soror mea est filia p̄ris mei. qz. s̄. ei artinebat ex pte pa tris. **S**ic enā xp̄s n̄ est mētius. dicēs se nō ascensuz ad diē festi hūc quē. s̄. fr̄es sui in tendebāt. sed aliq̄ diē non negauit. **V**er cum mēdaciū dz iocosum. et est qd̄ fit so ciali aut solaciū mō. nō respectu cuiuscunqz rei male sed solū respectu rei iocose. nec illō est sine p̄ctō. quia si diceret aliqua falsitas aut contra deū aut p̄tra mores. v̄l in dam num p̄ximi. contra caritatem esset nec ioco sum sed dānosum. **T**ale mēdaciū ferme fecisse **J**oseph fratribz suis cum dixit. **A**n ignoratis q̄ nō sit simil̄ mei in auguriandi scientia. et furati estis cibum meū in q̄ au gurari p̄suent. gen̄. xliij. **S**ec̄ ei ioseph io

cole dixit. n̄ seriose. vt exitus rei docet eū t̄s. et ideo p̄ nō mēdacio nō reputat̄. xxiij q. ij. **R**. ait. **S**ed in veteri testa. multa per mitiebant̄. quoz exēplis hodie vti nō licet **Q**uerit̄ ex dictis an sit equale p̄ctm̄ ta cere veritatē. quale est loqui mēdaciū **A**d quod t̄ndet augustin⁹ lib. 20. i. de verb. dñi dicens. **N**eus est qui mendaciū loquitur. ⁊ qui veritatē tacet. **N**e quia nocere cupit. iste quia p̄desse n̄ vult. **E**xemplū. **I**n philo au dis p̄ponere aliquod iniustū sup̄ quo vt d̄ liberet fiendū. multi multa mēdacia dicūt. alij nō ne displiceāt. tacent veritatē quam dicere possent. ne effectus d̄bitus frustrare tur. **D**ico q̄ in illo et in quolibet simili cāu tantū offendit ille qui tacet veritatē. sic il le qui loquit̄ mendaciū. **Q**uā **I**nnocentius papa. vt d̄ di. lxxij. **E**xor cui nō resistit̄ approbatur. et veritas cum mime defensas̄ opprimatur. **E**t moral̄ tragicus in hercule furente dicit. **R**. qui nō verat peccare. cuz possit iuber. n̄.

Tercia pars in qua

notatur ppli detestabilis detractio. **P**ro q̄ notandū. **R**. fratribz xp̄i prima die ascē dentibus ad festū. remanēte **J**esu in galilea. iudei querebāt eū i die festo. et erat inf eos ml. us murmur p̄pter varias opinōes **Q**uidā enī dicebāt. qz bonus ē. app̄bates doctrinā eius ⁊ miracula. **A**lij detractantes ei dicebāt. nō. sed seducit turbā. **N**emo tñ eoz qui eū dicebāt bonū palā loquebatur p̄pter metū iudeoz. i. illoz de tribu iuda. qui magis ⁊ grau⁹ mouebant̄ d̄ xp̄m. cū in scripturis messias eēt d̄ tribu eoz p̄missus ⁊ xp̄m galileū ⁊ extraneū putaret̄. **M**ora liter. etiā nūc detractores p̄les b̄ntur siles iudeis. murmurātes ⁊ negātes bonos mo res iustoz. **Q**uā plutarcus. **D**etractio est corruptio v̄l diminutō fame alterius circa bonos mores. **M**az̄ inter alia necessaria rei publice ē pax ⁊ concordia ciuiū. **P**ro hac enim suanda impatores romani leges ciui tatibus dederūt ⁊ p̄uilegia. malos ⁊ perturbatores pacis posse extirpare. et q̄ amicitiam habeant inter se. p̄hibent ne alter alteri no ceat. et q̄ vicinus vicinum non perturbet **U**nde habetur. ff. de regul̄ iuris. domum

Nihil habes i domo tua facere qđ vicino mo noceat. nam si quis i domo sua fumo facto apes alienas fugauerit vel enaz neca uerit. causam mortis p̄stinisse uidet̄ ⁊ tene tur accusari. ad .l. a quiliā. l. si qđ. Sic ad p̄positum cū nihil magis rem publicā p̄tur bet. amicitia ciuū destruat. et viciniū a vici no diuidat. qđ detractio. ymo fumus detra ctionis simplices ⁊ innocentes fugat ⁊ occi dit. unde si p̄pter hoc homicida et fur a cō munitate amouet̄. multo magis talis d̄tra ctor qui peior est homicida ⁊ fure. **Uñ alex anđ . papa . vi . q . i .** **S**ūma iniquitas ē d̄tra here. quia oīs qui d̄trahit fratri suo homi cida est. cui rō est vt dicit **Bartho. brixieſ** sup illo verbo d̄trahit. quia q̄tum in eis est p̄uant aīaz que melior ps hoīs ē ⁊ vita dum negāt h̄ntes quibz aīa uiuit. **S**unt etiam deteriores furibz **Uñ anacletus . vi . q . i .** deteriores. **D**eteriores sunt q̄ d̄trahē to alioz vitā moresqz corūp̄unt. his qui substātia alioz diripiūt. **E**t grego. delato ri lingua copulet̄. aut puicto caput ampu tetur. **M**az si mēbz uenenatū ab aspide ab scinditur. si d̄z esse curatiua. bonuz foret qđ etiam fieret de lingua detractoris. **Q**uare p̄s. diē. **S**epulcz patens est guttur eorum lin. su. do. agebāt uenenū aspidū sub labijs eoz. **E**t qđ p̄z qđ detractores sunt. **R**eceptores immūdicie. **A**ctores iniusticie. **I**nterfectores innocentie. **P**rimo patet qđ sepulcz est patēs guttur eoz. **U**idemus em̄ qđ sepulcz patens reci pit corpus cuiuscūqz mortui ⁊ qz nō ē clau sum. fetorem suū oibz oñdit. om̄es accedē tes inficit. ⁊ illo mō ē de d̄tractoribz q̄ sūt exploratores criminū p̄rimoz. qui cū eis uiuūt. siue sint iusti siue iniusti. ⁊ qz carent opculo. ergo nichil celare p̄nt. **Uñ in lege vt h̄ē n̄eri. xix.** **C**las quod n̄ habebat oper culū immūdm̄ erat. **S**ic os qđ p̄ loquendi moderantiā nō fuerit ligatū. nec per custo diam fuerit coop̄tum anbelitum habebit fe tidum detractōis. et immūdm̄ erit corā dō et homie. **H**e ergo lingua hoīs nimis pro na esset ad loquēdū ⁊ d̄trahendum. posuit deus dentes quasi muz. ⁊ labia oris quasi murale ad eius custodiam. p̄s. **D**ixi custo

diam vias meas vt nō delinquā in lingua mea. posui ori meo custodiā. **S**ed pro certo banc custodiam male p̄uant d̄tracto res relatores. et adulatores factorz hoīum. de quibz p̄uer. xrv. **S**icut vrbz patēs et absqz muroz ambitu. sic homo qui nescit i loquendo cobibere sp̄z suū. **T**ales frequ ter qui credunt placere suis relatoribz. ma xime displicent. et p̄fusionē et damnū quā p̄curare putāt alijs ip̄i se inuoluūt. accidit eis frequer vt coruo. **D**e quo ouidius fa bulatur. li. ij. metha. vi. **C**oruu in p̄n cipio fuit auis albissima ⁊ pulcerrima. que soli potissime erat dedicata. que tādē a so le mutata fuit in nigz colorem. **E**t hui⁹ rei causa fuit illa. **S**ol enim seu p̄ebus h̄ebat vnam pulcerrimā amicā que dicebat coroz nides. que cū quadā die adulteraret cum quodā iuvene. coruus hoc videns cucurrit ad d̄m suum ⁊ denunciauit ei. **I**lle autē iratissimus accepto arcu occidit suā amicā. que p̄gnans erat cū eo. **Q**ui videns eam mortuam d̄tam p̄cipiti sentētia summe do luit et coruum qui ei nunci auerat. et arcuz quem tetenderat ⁊ manū. que hec operata fuerant summe odijuit. **E**t ideo ip̄m d̄ albo in nigz mutauit. **E**t vt de cetero esset rela tor rumorz maloz ip̄um p̄petue p̄demnauit **E**t inde est qđ p̄m augures coruus semper suo cantu denunciauit et p̄sagit mala. i. infir mitates. mortalitates ⁊ infortuniū aliorū. **R**ecte carissimi tal coru⁹ ē detractor ⁊ rela tor maloz qui cupiēs placere sp̄ refert audi ta ⁊ uisa q̄ p̄mittūt ab alijs. vt referen do placeat ⁊ grām habeat. ita qđ qñqz sit cā. qđ maritus vxorē p̄p̄iam repudiat. frater fra trē occidat ⁊ m̄ca alia p̄mittāt mala. et sic p̄certo fit qđ qñqz detractor ⁊ relator penaz reportat vñ putabat p̄miū h̄ē. vñ p̄tingit qđ talis qđ p̄mo diligebat qđ iustus ⁊ mūd⁹ postea p̄ talē d̄tractōem odio habeat quasi infamis ribaldus. **Uñ ouidi⁹ diē.** **L**ingua fuit d̄ano. lingua facienti loq̄ci **Q**ui color alb⁹ erat. nūc est p̄ri⁹ albo. **I**lā sic diē p̄uer biū p̄m̄e. **D**isplices impudēs vñ placeē putas. **A**db facit id qđ h̄ē. ij. reg. i. de illo qui nūciauit dauid qđ saul occiderat. et ab stulit ei caput eius credens ei placere. q̄ta men ob banc causam ab eo fuit interfectus

Feria tertia

Ut scđi regū. iij. s. duobus latronibus q̄ regni israel ysaiech tormentē occiderit caput eius ad dāuid portantes. premiū ab eo reportate crediderunt. Qui tñ ab ip̄o p̄pter p̄missam homicidiū occisi sunt. Ideo de talibus bilinguis et relatoribus dicit in psal. **U**ne linguosus nō dicitur in terra.

R

Secundo detractores sunt actores iusticie q̄ linguas suis dolose agebāt. q̄ cōmuniter sub spē pietatis et passionis appinant venenū male intentōis. vnde scorpio in anterioribus brachijs blandit. sed disponit caudaz ad vulnus cum q̄ pungit et venenū morozē infundit. Sic lingua detractoris aliqua laudabilia et laudatoria p̄mittit. vt non videat illum odio habere. sic temulez aures audiētiū ad credēdū. et tñ venenū detractionis infundit. Figurāt iudic. v. in Iabel que primo p̄buit lac ysate. sed post eo dormiēte in tympora capitis eius clauū infixit et ip̄m interfecit. Sic in p̄posito. vñ bernard⁹ in q̄dam s̄mone. Nunquid nō lancea est lingua detractoris. p̄fecto acutissima que penetrat. in vno ictu detrahentē audiētes et cui detrahit interficit. Sed queritur quis maioris culpe sit. an detractor vñ libenter audiens detractorem. Ad quod rident doctores Thomas et enā alij. **Q**uod hō potest esse causa peccati alterius dupliciter. Vno mō directe quādo quis inducit aliū ad peccandum. vel eius peccatū ei placet. Alio mō indirecte. quādo non resistit cū tamē fūstite re possit. sic est in p̄posito. q̄ audiens detractorem p̄t ei assentire. et quodāmodo sibi fauere quia detrahit sibi placet. Alio modo p̄t indirecte peccare. s. nō resistendo ip̄i detractori cum possit. Primo mō potest audiens ad detractionem tantā complacētiā habere in verbis detrahentis q̄ plus peccat q̄ detrahens. Ideo dicit ap̄ls ad romāos. i. Digni sunt morte. non solū qui peccata faciunt. sed etiam qui p̄sentunt. peccā facientibus. Ad istū finem dicit etiam bñs bern⁹. Detrahere aut detrahentē audire. quid eorum damnabilius sit n̄ facile dixerim. Potest etiam alijs modis equaliter vel minus peccare s̄m maiorē complacētiā vel minorem resistentiā. ita tamen q̄ nullo mō sine peccato euadit audiens. nisi resistat detractori.

post Iudica

Tercio sunt interfectores oīs innocētie quia venenū aspiduz sub labijs eoz. **U**ter venenuz est valde nocuū. nam sic intorricat q̄ difficulter p̄t curari. Iesus enim in fama vixit cū magna difficultate sanā. **U**nde ps. Venenū aspidum insanabile. **U**nam detractor similis est cuidā aspidi sine serpen- **S**ti qui dicebatur marcius eo q̄ vxo marti su erat p̄secratis. De quo dicit **Quid⁹** li. iij. merba. Et ille sp̄ens erat maximus et horribilis latēs in quodā antro. ille tres ordies dentū hēbat. i. tres linguas. et desup tres cristas aureas deferebat quibus multos occiderat. et continue occidebat. Dicit tām q̄ cadmus filius regis agenoris p̄ eo q̄ interfecit suos suos eum occidit. et dentes ei⁹ seminavit qui seminati in terra. ex eis milites armati et galeati. q̄rum alter alterz occidit sunt nati. **C**arissime ille serpens dedicatis marti. designat inuiduz detractorem q̄ bellis et seditōibus est dedicatis. **I**ste dicitur sp̄ens p̄pter tortuosam fallacitatē. marcius p̄pter litigiosam vixitatē. venenosus p̄pter famosam loquacitatē. **E**t sic figurati p̄t p̄ istum draconē nigz et ruffum mulieris insidiantē. **A**pocal. xij. Dicitur enā tres linguas habere. i. tria genera blandientuz vxo. quia lingua est mollis. adulationis significat blandimentuz. q̄ vere ille solet homines q̄tū ad tria diffamare. ledere et mortere. obloquendo. s. de vita et de scientia. et de fama. **E**t hoc tripliciter. s. bona que aliq̄s facit diminuendo. et dicere. q̄ mala sint in intentione facta. vel q̄ non sint ita bene facta sic deceret. **S**ecundo defectus veros et occultos et alijs ignotos qui de lege caritatis sūt celandi publicare et alteri reuelare. sub intentione famā eius denigrādi. **T**ercius mod⁹ et pessimus est falsa crimia fingere et innocēti imponere. **I**ste detractor designat in illa bestia. De qua daniel vij. que habebat tres ordines dentium et similis erat vxo **C**ui dicitur est surge comede carnes plurimas. q̄ breuiter detractor hirsutus. fallax. per illos tres modos detractionuz multos lacerat. diffamat et vulnerat. **U**nde dicitur vij. Multos enī vulneratos deiecit et fortissimi quicq̄ ab eo interfecti sunt. et quid finaliter. vere dicit q̄ de dentibus istoz nascuntur milites semine

occidentes. quia pculdubio sepe fit q̄ ten-
tes illoꝝ id ē verba eozum detractoria sel-
minant. sepe p̄inde fit q̄ homines sic diffi-
mati. arma sumētes ad lites ⁊ occidōes ac-
citer intra se induantur. quia sic dentes illi
milites fiunt. inq̄m̄q̄ verba detractoris ho-
mines in lites ⁊ p̄trictōes p̄uertunt. **I**-
bene dicit **Eccl̄i. xviii.** Susuro ⁊ biliguis
maledictus. multos ei turbavit pacē h̄nc̄es
et ibidē de ille tertia lingua d̄r. **L**ingua ter-
cia multos p̄mouit.

Feria quarta post Iudica.

Facta sunt ence

I

nia iherosolymis ⁊ hyems erat
Johānis. x. **C**ommentator
philosophi sup̄ centiloquio p̄posito. ix. di-
cit. **Q**uod imp̄ssiones ⁊ ymagines facte sub
certis celi p̄stellatiōibus. mirabiles curādī
recipiunt virtutes. **I**tem dicit se vidisse an-
nulum h̄ntem virtutē curandi oēs morfus
venenosos scorpionis siue p̄pentis. qui fac-
tus in signo scorpionis cum signis eius im-
pressis. h̄ac virtutē habuit curandi. **E**t vt
medici exp̄tissimi dicunt. q̄ si viscus quercū
sub certa p̄stellatiōe colligat̄ et administret̄
curat epilepsiā. s. quādo iupiter est in p̄mo
gradu sagittarij ⁊ in p̄ma facie. vel in p̄sib̄
in secundo gradu ⁊ in sc̄da facie. tūc debet
colligi. **S**ed q̄si luna fuerit in cancro ī sc̄da
facie d̄r viscus puluerizatus epileptico cuz
vino mane aſi cibū. ⁊ de sero quādo vadit
dormitū administrari. et hoc p̄ quindecim.
vel p̄ mēsem ⁊ sine dubio curabit. **S**ic pec-
catores morfu serpētis antiq̄. s. dyaboli pec-
catis vulnerati. et q̄ moze epileptici dimis-
sa rōne facilliter in p̄ctā cadunt si voluerint
curari. certis t̄pibus anni. s. in dedicatōibus
ecclesiā ⁊ patrocinijs. p̄uenire debent in ec-
clesiā vbi p̄ opera virtutū facta p̄ deuotuz
populū magnā curandi virtutem recipiunt
ex influentia singulari solis iusticie. **I**tem si
signa eius. s. crux corona spinea. lancea. cla-
ui. fuerint mente p̄ passionem et deuotaz
recordationē imp̄ssa. virtutē suscipiunt cu-
randi omnē morfum peccati mortalis et ve-
nialis. p̄ serpētē dyabolū peccatoꝝ illam
Quādo augusti⁹ sup̄ **Johāne.** **F**rateres vt a
p̄cto sanemur. xp̄i crucifixū intueamur. q̄m̄

qui intuebant̄ serpētē eneam in testō nō
peribant moribus serpētis. **S**ic qui intue-
ntur fide xp̄i mortem. sanant̄ a moribus
peccatoꝝ. **U**lyberius papa. vij. q. i. sugge-
stum. **F**rateres carissimi nō vos afflictionis
amaritudo a pie mentis vestre p̄posito coet-
ceat recedere. p̄siderantes quāta p̄ absolu-
tione nostraz liberatōe creator dominusq̄
redemptor n̄ p̄mlerit. quibusue p̄tumelis
se afficiendū tradiderit. et nos a vinclo po-
testatis dyabolice liberaret. **U**nde igit̄ vt
quietius hec possimus p̄templari certa loca
eccle sunt ordinata ⁊ tempa dedicationum
et patrociniōꝝ sunt ad hoc instituta. vt po-
pulus deuote p̄ueniat ad ea. ⁊ abundantius
dine gratie ⁊ misericōdie influentiā ⁊ largitatē
acq̄rat. **U**nde **Grego. de p̄se. vi. i.** Solēni-
tates dedicatōum ⁊ ecclesiā per singulos an-
nos solenniter sunt celebrande. ip̄o domio
exemplū dante. qui ad festum dedicatōis
templi. oibus illud faciendi dāns formam
cum reliq̄s populis eandem festiuitatez cel-
lebraturus aduenit. sicut scriptum est. facta
sunt enenia. ⁊ hyems erat que fuerūt v̄ba
p̄posita r̄c. **Q**uerit̄ v̄r̄ peccator fugid⁹
non h̄ns ignem caritatis. p̄ meritum sc̄toꝝ
et indulgentiā ecclesiā liberetur a peccatis.
Unde videt̄ q̄ sic. p̄ illō **Barc. xi.** **Q**uecūq̄
orantes petitis credite. q̄ accipietis. **C**on-
tra **Johānis. ix.** **S**c̄im⁹ q̄ deus p̄ctōres
nō exaudit. **R**espondet̄ q̄ indulgentia v̄r̄
remissio pene. s. quo ad illud q̄d remanet
post susceptū p̄nie sacramētū de p̄ctis et nō
est culpa p̄cti. quam p̄nia lauat sed p̄cti p̄a
Ex q̄ sequit̄ q̄ indulgentia nō tollit actua-
lem culpā nec habitalem maculā. n̄ diu-
nam offensam. que omnia p̄ p̄nitōnem et
confessionem tolluntur. quare d̄ator indul-
gentiarū d̄c. q̄ v̄r̄ p̄nitit ⁊ p̄fessis indul-
gentia d̄at. id est pena emittitur que corre-
spondet culpe. n̄ pena eterna p̄ indulgētiā
t. mittit̄. sed temporalis. q̄ per p̄nitōnem
⁊ p̄fessionem pena eterna prius p̄mutata ē
p̄ diuinam clemētiā in temporalem penam ⁊
transitoriam quā penam temporalem v̄r̄atoꝝ
si sic bene elici dispositis totaliter possit eua-
cuare. vt si in tali p̄cto decederet sine om-
ni purgatorio ⁊ pena statim ad celum euo-
laret. **I**tem **Joh̄s** debet homo accipere docum̄tuz

U